

**Universitat de les
Illes Balears**

Facultat d'Educació

Memòria del Treball de Fi de Grau

Nous enfocaments didàctics per l'ensenyament de la música dins l'educació primària.

Roser Gomila Sales

Grau d'Educació Primària

Any acadèmic 2019-20.

DNI de l'alumne: 41513590 Q

Treball tutelat per Pere Alzina Seguí

Departament de Pedagogia Aplicada i Psicologia de l'Educació

S'autoritza la Universitat a incloure aquest treball en el Repositori Institucional per a la seva consulta en accés obert i difusió en línia, amb finalitats exclusivament acadèmiques i d'investigació	Autor		Tutor	
	SÍ	NO	SÍ	NO
	X			

Al meu tutor, per guiar-me en tot moment. També a tots aquells que, desinteressadament, han aportat el seu granet d'arena perquè aquest treball sigui possible. A n'Ana, na Mria i en Biel, per ser uns acompanyants increïbles i per fer que els nervis d'aquests últims mesos siguin més bons de dur. Per últim, però no menys important, als meus pares i la meva germana, per tot.

RESUM:

La música és molt important en la meua vida i, juntament amb el joc, és un dels millors recursos que podem utilitzar perquè els infants aprenguin d'una manera divertida, creativa i, sobretot, participativa.

És per això que en aquest treball m'interessa, per una banda, investigar per què és important l'assignatura de música i quina evolució ha tingut l'ensenyament d'aquesta matèria fins ara i, per una altra banda, analitzar els recursos i materials que existeixen actualment per treballar-la a l'aula amb els infants. A partir de l'anàlisi dels recursos, vull contribuir, amb la meua aportació personal, a fer realitat que l'aprenentatge de la música dins les aules sigui pels infants no només una activitat motivadora i enriquidora, sinó també una temàtica de suport pel seu desenvolupament tant en l'àmbit emocional com cognitiu.

Paraules clau del treball: Educació musical, educació primària, didàctica, material, aprenentatge-ensenyament.

ABSTRACT:

Music is very important in my life and it is one of the best resources we can use to help children learn in a fun, creative and, above all, participatory way. For that reason the aim of this work is to, on the one hand, investigate why the subject of music is important and what evolution the teaching of this subject has had up to now and, on the other hand, analyze the resources and materials that currently exist to work on it in the classroom with the children. From the analysis of the resources, I want to contribute to make the learning of music in the classrooms not only a motivating and enriching activity, but also a supporting theme for their development both in the emotional and cognitive fields.

Key words: Musical Education, Primary Education, Didactic, Materials, Teaching and Learning.

ÍNDEX

1. Introducció	1
2. Objectius	3
3. Metodologia	4
3.1 Els inicis.....	4
3.2 Disseny de la intervenció i proposta del material didàctic.....	5
3.3 Altres factors que s'han tingut en compte.....	6
4. Estructura i desenvolupament del continguts	7
4.1 Els inicis de la música.....	7
4.2 Música i educació musical a l'escola.....	9
4.3 La Educación Musical en la sociedad actual.....	13
1.3.1 L'educació musical en el segle XXI.....	13
1.3.2 Disseny de la intervenció i proposta del material didàctic.....	15
1.3.3 Activitats d'aprenentatge.....	18
5. Conclusions	35
6. Referencias bibliogràfiques	38
7. Annexos	40

1. Introducció.

En el present treball "Nous enfocaments didàctics per l'ensenyament de la música dins l'educació primària" treballaré sobre com millorar el procés d'ensenyament-aprenentatge a partir de noves estratègies a l'aula de Música en l'etapa d'Educació Primària.

La seva estructuració comença amb una fonamentació teòrica per tal de conèixer amb què se sustenta l'aprenentatge de l'educació musical. En el segon bloc del treball, valoraré la metodologia utilitzada per l'ensenyament de la música dins l'entorn educatiu en la societat actual, per tal de definir quina ha estat l'evolució de l'educació musical i quin ha estat el seu paper a nivell curricular dins l'Educació Primària.

Finalment, en el tercer bloc presentaré la meua proposta d'intervenció a l'aula, centrada a aportar nou material per tal de millorar el procés d'ensenyament-aprenentatge perquè la música no només sigui un aprenentatge mecànic, sinó que sigui un aprenentatge més creatiu i motivador utilitzant diferents tècniques que ens permetin vincular la motivació i la participació dels infants cap a un aprenentatge més significatiu.

He escollit aquesta temàtica perquè considero que té una importància cabdal dins el procés educatiu de la música. Penso que hem d'innovar i fer un canvi en la nostra metodologia docent, deixant enrere l'ensenyament tradicional de la Música. En l'actualitat, comptem amb nombroses eines que poden millorar el procés d'ensenyament-aprenentatge, convertint-lo en un ensenyament motivador per al nostre alumnat.

L'experiència m'ha dut fins al dia d'avui a estimar la música. Crec que és un art molt important dins l'educació. La música és present a les nostres vides, dia a dia ens acompanya a molts moments. Per aquest motiu, considero que és important saber interpretar-la, gaudir-la i utilitzar-la per potenciar la nostra creativitat i les nostres habilitats.

Ens endinsa dins la imaginació, ens potencia la creativitat i forma part de la cultura. Escoltar música ens fa més lliures, ens permet viatjar i ens dóna els millors moments per aprendre, per estimar, per comprendre i per compartir.

En la meva experiència personal, la música ha estat el meu refugi, una forma d'expressió i una manera de viure. Per això, considero que ha d'estar a l'abast de tothom. És un recurs que es pot presentar de diferents maneres i dins l'entorn educatiu ens pot ajudar a captivar l'atenció dels nostres alumnes. L'escola, és un espai per aprendre i créixer, on els fillets i filletes poden descobrir aquest art que els pot ajudar a expressar-se en llibertat i sentir-se protagonistes dins cada una de les seves realitats i pot ser utilitzada també, com a eina per afrontar el seu dia a dia.

Aquest treball va precisament dirigit en aquest sentit. Crear un espai dins l'aula, creatiu, motivador i participatiu on l'alumnat és el protagonista i l'eix de l'aprenentatge.

2. Objectius.

Objectius Principals.

1. L'objectiu fonamental d'aquest treball és reflexionar, indagar i investigar sobre l'aprenentatge i els avantatges que l'educació musical ofereix dins l'aula.
2. Crear nous materials per facilitar al nostre alumnat altres tipus d'eines com a recursos facilitadors de l'aprenentatge.

Objectius específics.

2. Estudiar perquè és important la música dins l'educació primària. I com s'ha d'interpretar per convertir-la en una forma d'expressió i comunicació.
3. Aconseguir que la música no sigui un aprenentatge mecànic, sinó una didàctica nova per motivar i consolidar aprenentatges.
4. Dur a terme una intervenció didàctica a l'aula que promogui l'aprenentatge de la música d'una manera transversal i que tingui una incidència positiva a la resta d'aprenentatges.
5. Afavorir el pensament musical significatiu desenvolupant hàbits participatius d'expressió creativa musical de forma inclusiva, possibilitant la seva interpretació des de les diferents capacitats que presenta la diversitat d'alumnat.

3. Metodologia.

3.1 Els inicis.

S'ha fet una recerca documental per poder determinar la importància de la música dins les nostres vides. Conèixer el seu origen i la seva evolució ens ajuda a interpretar la història i, potser ens dóna algunes respostes amb relació a la nostra evolució, necessitats i desitjos.

Mitjançant aquesta recerca dels orígens de la música, descobrim que la transmissió oral va obrint pas cap al món acadèmic, el reconeixement de la seva importància fonamenta el fet de donar un altre valor al seu aprenentatge i per tant, es planteja la necessitat de què formi part del currículum escolar.

Tradicionalment dins el sistema educatiu, l'ensenyament de la música ha estat una metodologia memorística i metòdica, molt subjecte a resultats acadèmics, que no donava opció ni a la llibertat creativa ni a constituir una forma d'expressió artística, per tant, considero que no ha tingut el pes, l'entitat o el protagonisme que hauria de tenir, perquè en ser un art, tot aquest aprenentatge musical ajuda també, de forma transversal a l'adquisició d'altres aprenentatges.

Un alumnat heterogeni i amb unes característiques i estils d'aprenentatge ben diferenciats necessiten una intervenció educativa que tingui en compte aquestes característiques. Les diferents experiències dins aules de música m'han fet plantejar si les metodologies i els materials utilitzats eren els adients per arribar a tot l'alumnat.

3.2 Disseny de la intervenció i proposta del material didàctic.

Per tal de treballar tots els continguts necessaris que envolten la didàctica musical de forma inclusiva garantint la participació i l'aprenentatge de tot l'alumnat és el que justifica l'elaboració d'un material didàctic més específic que ajudi a treballar i interioritzar conceptes adaptats a les diferents habilitats i capacitats dels infants.

La meua proposta es fonamenta en el disseny d'un material que ajudi a treballar diferents continguts d'aquest llenguatge. Els materials i recursos presentats a continuació, es creen a partir d'un aprenentatge basat en la pràctica. És a dir, un aprenentatge on el joc resulta fonamental perquè s'estableixin vincles emocionals directes entre els infants i el material musical, creant així un aprenentatge significatiu.

Aquest aprenentatge significatiu comprèn el desenvolupament i adquisició de diferents competències que necessiten materials i recursos per fer-los efectius. L'aprenentatge es consolida amb la pràctica ("learning by doing") on els alumnes aprenen fent, sonant, cantant, ballant, s'expressen i componen música, educant la seva oïda amb un material adaptat al seu creixement personal que permet gaudir alhora que interioritzen coneixements amb més fluïdesa, compartint valors que l'educació musical té implícits.

L'objectiu d'aquesta metodologia és fer arribar l'educació musical als infants a través de pedagogies musicals actives i participatives.

El disseny d'aquest material, específic per cada aprenentatge que es vol assolir, però alhora variat quant a formes i presentació, té en compte els diferents paràmetres de la música i permet potenciar el gust musical, aflorar la sensibilitat, desenvolupar un pensament musical crític i complir amb les expectatives didàctiques perquè els coneixements s'adquireixen tenint en compte les necessitats expressives i creatives de forma individualitzada però en consonància grupal.

Iniciar els infants dins la temàtica musical implica proveir les condicions adients perquè puguin estimar, sentir i gaudir de la música amb totes les seves manifestacions, per tant, les característiques del material (manipulatiu, sonor, atractiu, colorit, dinàmic, i que permet la interacció), converteix l'aprenentatge musical amb una experiència de moviment, d'interpretació, d'expressió i de relació interpersonal.

La finalitat didàctica de l'ensenyament musical engloba també la labor formativa per l'ensenyament d'altres matèries (llengües, matemàtiques i les TIC) presents dins el currículum escolar, per tal de donar efectivitat a aquesta transversalitat educativa, els materials i els recursos presentats, permeten una connexió i unió entre aprenentatges.

3.3 Altres factors que s'han tingut en compte.

La situació actual motivada per l'estat d'alarma sanitària per la Covid-19, m'ha permès un estat de reflexió on he pogut experimentar, innovar i repensar la importància que té la música dins la societat. Hem pogut observar com la música s'ha convertit amb una eina cabdal per la superació i inclús per la supervivència a nivell anímic de moltíssimes persones i també, s'ha convertit en un canal de comunicació internacional que ha permès transmetre sensacions, sentiments, i apropar a la gent més enllà de les paraules. Al voltant de la música, s'ha creat un sentiment de germanor, ha donat alegria i optimisme i ens ha fet passar d'un estat d'ànim trist i desolat a un estat esperançador i més optimista. Ens ha aportat felicitat i llum dins moments de molta fosca. Ens hem adonat de quan important és la música dins les nostres vides.

Hem de traslladar aquest reconeixement cap a la música i tot el que el seu aprenentatge implica, cap a l'entorn escolar. Hem de construir un espai d'aprenentatge per la música, amb recursos, materials, i suports que ens permetin compartir experiències dins l'àmbit musical, innovar, i consolidar el seu ensenyament amb la mesura dels grans valors que l'envolten.

4. Estructura i desenvolupament dels continguts.

4.1 Els inicis de la música.

Per tal de comprendre la situació actual de l'educació musical és important conèixer quina ha estat la seva trajectòria. Dins aquest camí educatiu que ens endinsa dins la música i el seu coneixement, trobem situacions d'ensenyament-aprenentatge que no quedaren assolides ni resoltes en el passat, algunes prou significatives, ja que el seu ressò persisteix el dia d'avui. Sempre, el fet de conèixer la història, ens permet actuar damunt el present.

La música sempre ha format part de les nostres vides, la seva representació s'ha mimetitzat amb els significats i valoracions de les diferents cultures, cada societat, cada necessitat, cada capacitat, i cada habilitat, l'ha valorada de diferent manera i li han donat un sentit i un valor.

L'home ha creat música des de la Prehistòria. Tenia un paper vital a la vida social, des de les pràctiques curatives i els rituals fins a la caça i la guerra. A moltes parts del món, sobreviuen parts de la pràctica musical prehistòrica com en la música folklòrica i tradicional. (Kindersley Ltd, 2017, p. 14)

Un instrument fonamental que forma part d'aquesta evolució, és el cos humà, segons apunta Kindesley (2017), el primer instrument musical va ser la veu humana. Es creu que tan prest com es va desenvolupar el llenguatge, els éssers humans varen començar a potenciar les paraules amb altura tonal, utilitzant també altres trucs com aspectes, xiulets i xiuxiejos.

Ara bé, la música es produeix a través del so. Carbó, (1915), defineix que el so no és altra cosa que el resultat del moviment vibratori dels cossos. Les vibracions dels cossos sonores es propaguen a través de l'aire formant unes ones esfèriques semblants a les que es creen quan tirem una pedra en un estanc. Són progressives, però es poden alterar de tal manera que passen de dilatació a condensació vibrant fins a arribar a l'oïda de l'observador.

Un estudi d'herència de la música comú sobre les tradicions musicals en els pobles tribals ens diu que les tradicions musicals són enormement variades però posseeixen moltes característiques en comú. Aquesta música sol tenir ritmes molt complexes i vinculats a la dansa o rituals. També tenen una melodia flexible seguint els patrons del llenguatge oral i molt poques vegades està formada per harmonies complexes.

A part d'aquests inicis, també podem trobar altres factors que van incidir en l'evolució de la música, el treball dels metalls i les primeres formes d'escriptura varen ser elements també claus per la música.

Els músics deuen el seu auge a les civilitzacions alfabetitzades sorgides a Mesopotàmia, el Vall de l'Indi, Egipte i Xina, on es varen desenvolupar tradicions musicals peculiars amb músics al servei d'emperadors i reis. La primera peça musical escrita i coneguda és un fragment de fa uns 4.000 anys trobat a Sumer, en l'actual Irak. Les antigues Grècia i Roma varen continuar difonent la tradició musical de Mesopotàmia i d'Egipte faraònic. Kindersley (2017)

Aristòtil creia que la bona música millorava la moralitat de l'esser humà i que la dolenta la corrompia. També va tractar sobre l'impacte psicològic de les escales musicals utilitzades pels grecs i els seus efectes en les emocions i el caràcter (Kindersley Ltd, 2017, p. 14).

La música idò era el mitjà per educar la virtut. Se seleccionaven només els modes i els ritmes que causen efectes bons per corregir mals hàbits o conductes.

Així és com s'atorguen a la música funcions socials, associades a fets o moments fonamentals de la vida, i per altra banda funcions també psicològiques, amb les que es pot manifestar la seva influència en les emocions i en el comportament humà. També, les funcions ètiques de la música varen anar passant a primer pla. Valles del Pozo, (2009).

4.2 Música i educació musical a l'escola.

Entrant en el període d'ensenyament i aprenentatge de la música cal destacar la importància que aquesta ha tingut durant els darrers segles i quina ha estat la seva evolució.

El concepte d'educació musical va començar a expandir-se cap al segle VII i VI aC. Concepte lligat a la lírica monòdica i probablement més encara a la lírica coral arcaica, que requeria la formació coral dels grups joves pels festivals religiosos.

La música era un element essencial en l'educació de la classe aristocràtica. La seva ensenyança solia ser personal i pràctica on la tradició era la base d'aquest aprenentatge. Apareix així, la figura del pedagog a qui se li encarrega no només la instrucció sinó també la protecció dels fills donat que és algú especialitzat amb el treball de l'educació. (Valles del Pozo, 2009).

Ara bé, el responsable de l'educació era el mestre. Primer ensenya a sonar l'instrument en diferents gèneres poètics, que comprenen una importància tècnica d'expressió gestual; el cant i la dansa no es consideraven disciplines independents.

Tot i que l'ensenyança era individual, es donava davant la presència d'altres alumnes, directe i per imitació. L'escriptura no es va considerar fins més tard i va ser en l'àmbit dels músics professionals. Un altra idea fonamental respecte a l'educació era la confrontació entre música especulativa i la música pràctica.

En aquest moment, Plató també defensava les idees educatives de Damón d'Atenes, músic, filòsof i pare de la musicoteràpia, però atorga encara més importància a la unió de coneixements i la unió de la gimnàstica i la música, medicina del cos i de l'ànima respectivament. Dues arts per les quals l'home ha de harmonitzar la intensitat de la tensió i la relaxació de l'ànima que constitueix per aquests motius una educació de coneixement creant un equilibri entre el moviment del cos i de l'ànima.

Tot i que a la civilització romana el cultiu de la música va ser desigual al llarg de la història comptava amb una gran acceptació entre les activitats de l'oci.

Segons l'estudi de Valles del Pozo, (2009), en el segle XVIII les idees de la il·lustració signifiquen un gran avanç en el pensament pedagògic i es fonamenta en el cultiu de les arts, encara que precisament la música no es va veure gaire afavorida. El valor educatiu de l'art residia en la seva capacitat d'imitació de la naturalesa i segons aquest concepte es considerava que les possibilitats de la música eren limitades, quasi reduïdes a la simple onomatopeia, ja que no podia reproduir imatges visuals.

Rousseau, en el seu llibre *Emile ou l'Education*, del 1762 va defensar la utilització de la música amb fins educatius perquè els seus efectes són beneficiosos en la psicologia i la socialització de l'individu. També defensava les experiències auditives prèvies a la lectura i escriptura musical, així com el treball de la creativitat infantil. Centrava els valors educatius i humans de la música en general, en el cant identificat en la melodia, per la seva relació amb la paraula i perquè constitueix la vertadera essència natural de la música.

En aquest mateix segle comencen a sorgir iniciatives metodològiques orientades a l'educació musical. El mateix Rousseau, va idear un sistema d'ensenyança que no va tenir un gran èxit en el seu temps, però va servir de base per a altres posteriors.

A partir del segle XIX l'educació musical escolar en els països occidentals, amb influència de Rousseau i Pestalozzi comença a regularitzar-se, principalment perquè resulta molt eficaç per l'educació pels seus valors morals que ajuden a combatre els baixos impulsos, indignes de l'ésser humà.

Seguint amb els corrents pedagògics, Pestalozzi utilitza el "nou mètode pràctic" de Nageli, una simplificació dels elements musicals per adaptar-lo als fillets. L'existència d'escoles experimentals a Escòcia, com la de Robert Owen, també documentada, ens explica que setmanalment s'imparteixen classes de cant, dansa i lecto-escriptura musical però no hi ha constància escrita de la metodologia utilitzada.

Pel que fa al segle XX, podem dir que és especialment significatiu pel que representa per l'educació musical i els diferents factors que incideixen en la seva evolució, ja que varen aparèixer alguns elements que sense estar directament relacionats amb l'entorn escolar varen tenir una influència decisiva en el desenvolupament de l'educació musical pel gran avanç que suposava.

Aquests elements decisius pel desenvolupament de l'educació musical durant aquest segle varen ser: la utilització del gramòfon, la ràdio, els concerts per a infants que des del 1890 es realitzen a Anglaterra, també varen influir el pensament i la investigació educativa amb relació a la música, rebent en gran part influència de la psicologia, dels estudis sobre el nen i la filosofia de l'Escola Nova.

Dalcroze, Ward, Kodály, Willems, Orff, Martenot defensen una educació musical per a tots en què la formació dels docents sigui adequada i suficient. També tenen l'objectiu d'integrar el nen com a ser humà a través de la música per tal de crear millors persones i ciutadans. En aquest context, és fonamental el paper de l'educació activa, fonamentada en la participació. Per altra banda, també defensen la iniciació de la música dins l'àmbit familiar i la primera infància. Coincideixen a més a més, en proposar un ensenyament global de la música en tots els seus elements (rítmic, melòdic, harmònic, vocal, corporal i instrumental).

Aquestes propostes de mètodes pedagògics musicals va contribuir al fet que l'educació a través de la música es fes realitat a molts països i a continuar-la durant generacions.

A partir dels anys seixanta, varen seguir els mètodes anomenats "creatius" que tal com indica aquest nom, es basaven en la creativitat i la llibertat expressiva de l'infant. Destaca la música contemporània, l'exploració de les diferents potencialitats sonores de tota mena d'objectes, la reflexió sobre el so, la renou de l'entorn i la utilització de recursos convencionals com els instruments, les formes, la grafia...

Un altre de les aportacions importants al llarg de l'educació musical moderna ha estat la incorporació dels diferents estils de música dins l'aula. Per tal d'aportar criteri i qualitat es varen incorporar gèneres populars: jazz, rock, pop... d'aquesta manera l'escola integrava la realitat del consum musical dels alumnes.

Per altra banda, la fundació de la International Society for Music Education (ISME), amb el suport del Consell Internacional de Música de la UNESCO, varen tenir un paper molt rellevant per l'educació musical, a través de la definició del seu camp d'estudi, del seu interès dins l'àmbit social, dels mètodes utilitzats pel seu ensenyament-aprenentatge i per les línies d'investigació dutes a terme en relació amb la música, s'establí la seva construcció com a ciència.(Valles del Pozo,2009).

El desenvolupament de l'Etnomusicologia a Europa durant els anys seixanta va aportar una nova visió de la música com a comportament humà i com a fet inherent a la cultura dels pobles, de manera que comença a tenir-ses en compte les seves implicacions culturals.

D'aquesta manera l'ensenyament i l'aprenentatge de la música abracen una perspectiva més àmplia i es relaciona així directament amb la mateixa cultura proporcionant un coneixement més profund d'aquesta, a la vegada que permet establir paral·lelismes amb altres cultures que ens aporta diferents eines per la comprensió d'altres contextos culturals.

En definitiva, l'educació musical és una matèria multidimensional i la investigació sobre qualsevol dels seus aspectes es veu dia a dia enriquida per aportacions elaborades des de punts de vista molt diferents.

4.3 La Educación Musical en la sociedad actual: Canvis en la metodologia.

Com més desenvolupament hi hagi en el sentit musical, més necessari i natural pareixerà després el seu treball tècnic. Per desenvolupar-se en l'estudi d'un instrument o de qualsevol tècnica, hi ha d'haver ganes i motivació, però també és important saber a on s'arribarà. S'ha de tenir o desenvolupar un gust musical que a vegades la família aporta, però si no és el cas, és un treball que incumbeix a una pedagogia del despertar (Delalande et al., s. f.).

Es relaciona amb moltes arts. Si en els seus inicis es fonamenta en les ciències, ara també es pot donar l'oportunitat de combinar l'assignatura de música amb altres arts. Aquesta combinació ens permet consolidar un aprenentatge, que de forma transversal, incideix també en l'aprenentatge d'altres assignatures i contribueix a l'assimilació d'altres conceptes relacionats.

5.3.1 L'educació musical en el segle XXI:

Entrant ja en el segle XXI, és necessari considerar la societat com una societat líquida i canviant, sempre en moviment. Les noves tecnologies han vingut per quedar-se i aquest és el clar exemple de què no les podem obviar en cap àmbit de la vida i la música no és una excepció. Aprenem a conviure amb elles, igual que tenim la mateixa capacitat per adaptar-nos a altres situacions. Ara bé, parlant del món educatiu, i seguint aquesta societat en moviment, cal ser conscients de la gran importància que té el fet de reinventar-se i seguir formant-nos com a docents.

"Una adequada adaptació tecnològica de les matèries artístiques pot "dir alguna cosa" a l'alumnat d'aquesta Societat del Coneixement, i la seva contribució respecte al factor creativitat que és fonamental perquè el coneixement evolucioni" (Bernabé i Cremades Andreu, 2017, p. 53).

Respecte a aquesta evolució Marcelo, (2001) ens diu que "la musical necessita professionals en permanent activitat formativa i d'aprenentatge" (citat per Bernabé i Cremades Andreu, 2017, p. 53).

L'esmentada creativitat també té una importància rellevant dins el coneixement de les principals àrees artístiques.

Una societat que consideri tenir "coneixement" ha de ser conscient que el té gràcies a la creativitat dels ciutadans que la conformen i actuen en benefici d'ella. Tota assignatura que afavoreix el desenvolupament creatiu de l'infant, necessita més presència en el currículum perquè la societat se'n pugui beneficiar (Bernabé i Cremades Andreu, 2017, p.54).

També cal afegir que les persones creatives sempre acostumen a ser més obertes a altres realitats o a les realitats "dels altres". Tal com consideraven Dimaggio i Useem (1978) el consum de l'art millora la cohesió social (citada per Bernabé i Cremades Andreu, 2017, p. 54).

Per altra banda, tot i que els beneficis neuronals de la música s'ha demostrat científicament i estan àmpliament documentats, sembla que l'assignatura de música encara no té el pes suficient a l'àmbit docent.

De fet, el resultat d'una anàlisi de la legislació vigent per Primària i Secundària, mostra com l'horari de l'assignatura de música no s'ha incrementat demostrant que aquesta matèria encara no és prou significativa ni influent.

És necessari recordar el que he citat fins ara. La música conviu en molts àmbits i en moltes especialitats (matemàtiques, educació física, llengua...), és innegable la seva transversalitat. L'educació musical ens aporta un ventall d'eines, treballa la improvisació, el cant, l'audició la interpretació, el moviment, la coordinació, la composició, etc. Arguments suficients i prou sòlids com per justificar tant el seu pes dins el currículum com la seva aportació dins altres matèries.

Si parlem d'improvisació, encara que sigui una improvisació més o menys guiada, aquesta afavoreix el desenvolupament de la creativitat de l'alumne combinant diferents elements que tenen molta importància en l'educació primària. Com per exemple; l'estructuració del pensament i la creativitat que he esmentat anteriorment.

En definitiva, la música aporta coneixement humanístic-artístic i aquest és un dels motius més importants perquè aquesta assignatura sigui digna de tenir-se més en compte dins el currículum, ja que pot contribuir a crear i formar una societat més rica, plural i inclusiva.

4. Disseny de la intervenció i proposta del material didàctic.

Amb l'objectiu de fomentar un aprenentatge prolongat en el temps que interioritzi de forma natural els esquemes del llenguatge musical faig la proposta d'aquest material, i així contribuir al fet que l'aprenentatge de la música se centri en les particularitats i habilitats de cada filllet. Sense estandarditzar l'aprenentatge tal com acostuma l'escola tradicional. Per arribar en aquest tipus d'aprenentatge més col·laboratiu considero que és important poder arribar a tots els infants d'una manera flexible, respectant sempre les seves característiques i els seus ritmes d'aprenentatge.

Utilitzarem el joc com a instrument principal per l'ensenyament-aprenentatge dels infants, ja que és l'eina més natural i innata en aquesta etapa.

Com explica Tonucci, els infants aprenen molt més jugant. El joc comprèn un aprenentatge més participatiu i col·laboratiu on aprenen fent, sense el condicionament dels adults que afavoreix una interiorització dels conceptes que es reforça en la mateixa experiència.

Les presents propostes es basen idò en aquesta metodologia. Sota el nom de "Música de colors" he dissenyat una sèrie de materials i activitats amb l'objectiu d'aportar emoció a l'aprenentatge dels infants.

Aquestes propostes agafen diferents formes i estils. Són flexibles i adaptables. Fins a tal punt que si el que es pretén és realitzar també, per altra banda un treball més guiat i més estructurat es pot reconvertir. De fet, està pensat perquè es pugui modular a diferents edats, i situacions. Tal com hem pogut viure en aquest estat d'alarma que ja he mencionat abans, s'ha fet necessària la creació d'uns recursos més concrets i més guiats per facilitar l'aprenentatge des de casa.

Una de les característiques dels recursos que aquí presento és aquesta possibilitat d'adaptació, ja que alguns dels materials han estat dissenyats durant un període de curs normal i altres durant l'estat d'alarma. Per això mateix, aquest recull és, si més no, un recull variat per afavorir diferents parts i situacions de l'aprenentatge.

El joc és l'eina principal d'aquests recursos, el joc ajuda a estructurar el pensament dels infants, i també dóna la llibertat d'autogestió i creació. Per altra banda, motiva a l'alumnat amb la finalitat d'aconseguir un objectiu més clar i a dur a terme aprenentatges més significatius.

Es treballen diferents habilitats, com per exemple la comunicació verbal i no verbal (tan important en l'expressió d'emocions i sentiments), col·laboració, dedicació, responsabilitat i confiança, entre d'altres.

Una altra habilitat que he tingut en compte a l'hora d'elaborar el material i les activitats és el moviment, ja que considero que també és imprescindible per enllaçar coneixements dins la música.

(Hasselbach, 1978) "En la majoria dels casos, l'infant s'expressa a través de missatges unificats del llenguatge, moviment i so, raó que exigeix tenir en consideració la idea de la dansa, el llenguatge i la música, són una forma inicial i integrada d'expressió en l'àmbit educatiu" (citada per Vicente Nicolás, 2010).

El moviment amb la música no només contribueix a reforçar el treball de l'autocontrol corporal, sinó que també de la creativitat i la sensibilitat d'un mateix i del company. Aquesta creativitat des de la mateixa experimentació corporal i sensibilització milloren l'autoconcepte i l'autopercepció. (Bernabé i Cremades Andreu, 2017, p.55).

Un altre concepte cabdal dins l'aprenentatge de la música és la memòria, que ens permet retenir i reconèixer informació, mitjançant el disseny del material, l'objectiu és incorporar el desenvolupament dels diferents tipus de memòria, que segons classifica Barbacci estan presents dins la música.

La memòria visual, muscular, auditiva, nominal, rítmica, analítica, i emotiva. Mitjançant les activitats pràctiques que podem realitzar amb el material aportat, aprofundim en el desenvolupament de la memòria visual, que ens permet identificar les diferents notes, la seva diferenciació, i la relació de la seva forma amb el seu valor, ens apropem al concepte de memòria muscular que s'encarrega de fitxar les sensacions corporals amb relació als instruments que ens permet adquirir les destreses necessàries per a cada instrument, per prendre consciència i memoritzar els diferents sons, necessitem exercicis i activitats per desenvolupar la nostra memòria auditiva que ens ajudaran al tema de l'afinació, de gran importància dins el context musical, la memòria nominal l'aconseguim quan, dins les activitats proposades, identifiquem notes, instruments diferents i podem interpretar partitures. Amb el joc, desenvolupen la memòria rítmica que ens ajuda a identificar el tempo i les altures del so.

La música és emoció, si com a docents, podem aconseguir transmetre aquesta emoció mitjançant les audicions dins l'aula, l'objectiu és propiciar i fitxar en el nostre record, tant les sensacions com els coneixements associats a cada peça musical en concret.

En definitiva, la meua proposta metodològica combina elements i crea els recursos en forma de materials que permeten la interiorització dels conceptes i continguts essencials per l'aprenentatge de tots els elements inherents a la música.

4.1 ACTIVITATS D'APRENENTATGE.

⇒ EL DAU BALLARÍ:

El dau Ballarí és un material inspirat en el joc de la Xaranga. Aprofitant unes estores de goma, s'ha creat aquest recurs. El disseny inclou també la creació d'unes targetes i un dau personalitzat.

Títol	"El Dau ballarí"
Curs	1r cicle de primària (adaptable).
Objectius	<ul style="list-style-type: none"> - Cooperar per aconseguir arribar a un objectiu comú. - Aprendre a identificar el ritme amb la figura musical.
Material	<ul style="list-style-type: none"> - Cartolina per crear el dau. - Retolador per dibuixar les figures musicals al dau. - Estores de goma, anelles o papers que representen la casella. - Targetes de paper o cartolina amb la representació de les figures.

- Com juguem?

De forma aleatòria, distribuïm les estores per tota la sala, sense seguir cap ordre ni cap sentit estructurat. Damunt cada estora, posem una targeta que conté una figura musical. Sempre s'incorporen tantes estores com alumnes hi hagi. Seguidament, l'infant tira el dau musical. La figura que apareix a la cara de dalt del dau és la figura que hauran de cercar representada damunt les targetes que hi ha a les estores de goma. I així successivament.

- **Què volem aconseguir?**

L'objectiu d'aquest material i aquesta activitat és ajudar als infants a reconèixer de manera més natural i integrada les figures musicals. En ella es treballa la memòria, el moviment i la cooperació. Com que és una activitat que es realitza en grup, es poden ajudar i comunicar entre tots perquè tots els participants es quedin damunt una estora. El joc s'acaba quan tots ells s'han posicionat damunt d'elles.

La segona versió d'aquest joc consisteix a fer que quan un participant tira el dau, tots junts van a cercar l'estora on hi ha la figura representada, aquesta vegada no hi ha una estora o casella per participant. La nova versió es pot desenvolupar quan es tracta d'una classe amb pocs alumnes, ja que l'emoció del moment i la multitud damunt d'una estora pot entorpir el joc.

Tot i que és un recurs dirigit a alumnes de primer cicle, si es canvien les figures musicals, es pot adaptar a tots els nivells, ja que es pot augmentar la dificultat depenent de les figures musicals que es vulguin treballar.

Una altra versió del joc és la identificació de la figura amb el so. En aquest cas el dau se substitueix per l'audició de diferents figures musicals marcades pel docent. D'aquesta manera, els alumnes, quan senten el so han de córrer a cercar l'estora amb la figura corresponent. Així es crea un vincle nou de so i figura facilitant l'aprenentatge d'aquesta nova relació.

L'experiència de posar en pràctica aquest joc, m'ha dut a comprovar que tots els participants sempre hi participen activament i amb emoció. L'objectiu és la motivació i tots intenten esforçar-se per aconseguir-lo. També, en algunes d'aquestes observacions he sortit contenta de veure com cooperen entre ells perquè com equip tots puguin arribar al final de l'activitat.

⇒ EL CONTE MUSICAL.

Els contes en l'educació sempre són recursos molt enriquidors. Estimulen la capacitat lectora, desperten l'interès per la música i el desenvolupament de l'oïda, el ritme i l'expressió artística.

A la plataforma YouTube (https://www.youtube.com/watch?v=-IHesT9_wi0&t=53s), vaig tenir l'oportunitat d'escoltar i veure un conte que explicava l'escala musical, vaig pensar que el contingut era molt adient per explicar aquest concepte als fillets, però vaig considerar més oportú adaptar aquest conte en forma de llibre tradicional, creant un conte físic, del que he realitzat les noves il·lustracions, adaptant els dibuixos a les edats dels fillets, per representar l'escala musical amb un format més proper i adaptable a l'entorn de cada família.

Títol	Conte musical: L'escala musical.
Curs	1r i 2n cicle de primària (adaptable).
Objectius	<ul style="list-style-type: none"> - Fomentar la lectura. - Conèixer l'escala musical. - Aprendre els noms de les notes de forma natural.
Material	Conte: L'Escala Musical.

- Què volem aconseguir?

Aquesta activitat treballa la concentració, aconseguirem que gaudeixin i reflexionin sobre la narració escoltada. Imaginant i introduint l'escala musical en aquest format els alumnes podran interioritzar la progressió de l'escala de manera més natural i fàcil.

Els contes musicals són un recurs que produeixen una sensació de ben estar. Les narracions on hi participa la música provoca una major concentració en els infants.

En aquesta activitat la intriga i l'emoció són dos elements claus que ajuden a dur a terme un aprenentatge més significatiu i fer que els alumnes s'impliquin.

- Com juguem?

La mestra presenta aquest conte a través de la seva dramatització, acompanyada d'un àudio ambient. La representació de la mestra ajuda a seguir el fil conductor de la història motivant-los sense deixar enrere la concentració.

Un cop el docent ha representat la història del conte al grup classe, es crearà una llista dels alumnes per tal de que aquests se'l puguin emportar a casa. Així aconseguirem que compateixin i expressin aquesta experiència al seu entorn i a més a més revisquin i repassin la informació aportada.

⇒ INSTRUMENT RECICLAT.

Un dels materials que vaig desenvolupar durant la quarantena va ser un instrument musical amb material reciclat. Quan estem parlant de primària, qualsevol cosa que faci soroll crida molt l'atenció als infants. Vaig trobar oportú dissenyar un Güiro/maraca, integrant 2 instruments en un. El material que vaig utilitzar és molt senzill i quotidià. Fàcil de trobar a casa. També es pot adaptar alguna de les seves parts, ja sigui per la falta d'algun dels materials o per ser més creatiu.

Títol	GÜIRO/MARACA
Curs	1r i 2n cicle de Primària.
Objectiu	<ul style="list-style-type: none"> - Conèixer l'origen dels instruments de percussió i el col·lectiu social mestre d'ells (Les tribus). - Desenvolupar habilitats rítmiques. - Pendre consciència de cuidar el món on vivim.
Material	<ul style="list-style-type: none"> - Tub de cartó (tub de paper de cuina) - Paper de regal, de diari o de revistes per decorar. - Un punyat de pasta o arròs. - Tisores - Silicona - Cordill per fer una anella per penjar a la mà. - Pal de fusta (pal de gelat, pinxo...)

- **Què volem aconseguir?**

Quan els infants desenvolupen la seva imaginació i fomenten la seva creativitat aconseguixen augmentar la seva concentració i la seva atenció. Això esdevé gràcies a accions concretes i específiques. Com per exemple l'elaboració d'aquest instrument reciclat, que tot i seguir unes pautes senzilles requereix esforç i paciència. Al mateix temps aconseguim una millora en la comunicació i el llenguatge, ja que durant l'activitat és necessari expressar els dubtes o les idees de la fabricació d'aquest instrument.

Per altra banda, amb el disseny d'aquest instrument reciclat es treballa també la consciència i la responsabilitat vers la natura, adquirint diferents competències: socials, intel·lectuals, manuals... , ja que afavorim el desenvolupament de valors i hàbits més sostenibles.

L'elaboració d'aquest instrument aconseguix que els alumnes augmentin el desenvolupament de les capacitats rítmiques, motrius i expressives.

- **Com juguem?**

Abans de començar a elaborar aquest instrument, la meua proposta és que els infants puguin tenir un temps de descobriment i manipulació abans que la mestra comenci a presentar l'objecte o abans de fer cap tipus de representació. Considero que si l'activitat comença així, es converteix en una activitat més àgil oferint als infants la possibilitat de crear hipòtesis i de deixar-se motivar per la intriga. De fet, els infants durant la seva vida diària estan experimentant contínuament, és un instint innat, ja que d'aquesta manera exploren el món, manipulen i investiguen el seu entorn amb la finalitat de poder entendre la seva realitat. El desig de conèixer les coses els motiva a l'aprenentatge.

Un cop ha passat aquest temps, el docent ja comença a intervenir a les intervencions o interpretacions dels seus alumnes, fins que els motiva a construir aquest instrument musical seguint l'exemple, però també donant flexibilitat a la seva decoració. (Instruccions a l'Annex).

Una vegada cada alumne té el seu instrument construït, es dedica una sessió a interpretar petites peces musicals amb aquest güiro/maraca. Amb imaginació, es pot interpretar qualsevol mena de peça musical, ja que només necessitem seguir el ritme del compàs, o fins i tot, podem intercalar ritmes. A més, també podem incorporar la modalitat de dansa, combinant parts tocades amb el nostre instrument de percussió i altres parts ballades.

Les danses que es poden interpretar són diverses, en aquest cas utilitzarem una dansa circular, ambientada amb les danses tribals, que acostumaven a utilitzar instruments de percussió.

El que volem és contextualitzar l'activitat, però també obrir portes cap a la transversalitat d'aquesta art. L'exemple és el següent:

1. Treballar la forma i distribució de la dansa a l'assignatura de matemàtiques utilitzant la geometria.
2. Indagar a ciències socials sobre aquest instrument, la seva història o descobrir també les tribus i el seu paper dins la societat destacant la importància de la música.

⇒ CUCS RÍTMICS:

Un material simple, però de butxaca. Considero que és un material de butxaca perquè pot ser un recurs fàcil d'utilitzar en qualsevol moment, fins i tot es pot adaptar a qualsevol activitat.

Els cucs rítmics consisteixen amb un dibuix en forma de cuc, elaborat amb unes sanefes o redones, on hi ha dibuixats diferents ritmes que formen una sèrie que representa una petita melodia, amb més o menys dificultat segons el curs a qui va dirigit. En aquest cas, es poden utilitzar per primer cicle de primària, quan comencem a aprendre què són les figures musicals i què representen dins la música.

Títol →	"CUCS RÍTMICS"
Curs →	1r cicle de Primària (adaptable).
Objectiu	<ul style="list-style-type: none"> - Aprendre a canviar de rol i adoptar actituds responsables i respectuoses. - Treballar el pensament crític i desenvolupar autonomia. - Coneixer la rítmica de les figures musicals i la seva representació.
Material →	<ul style="list-style-type: none"> - Instruments de percussió. - Cucs rítmics.

- Com juguem?

Consisteix a aferrar aquests cucs rítmics a la paret, de tal manera que els alumnes hi mantinguin un contacte visual i que en puguin tenir una visió completa.

Un per un, elegiran un cuc rítmic, i un instrument per reproduir el ritme (la veu, les mans, pals, plats, xilòfon....) el primer alumne interpreta la seva sessió rítmica i els companys hauran de reproduir la mateixa rítmica de l'alumne, així podrem establir si les seqüències s'han interpretat igual o si hi ha variació en el ritme, i per tant, qualque interpretació no és l'adequada. Si els alumnes interpreten que la interpretació del company és correcta, simplement repeteixen la mateixa melodia però amb l'instrument que han seleccionat, però en el cas de detectar que la reproducció melòdica no és correcte, el company deixa el seu instrument en repòs per indicar que no està d'acord amb la interpretació melòdica del seu company.

Finalment, els alumnes que han decidit no repetir el ritme del company que dirigeix, al final de l'exercici podran explicar el seu motiu. D'aquesta manera tots aprenem de tots i podrem confrontar idees i coneixements.

⇒ UN INSTRUMENT INTRÚS.

En aquest clauer de tires hi ha instruments que no estan al seu lloc. Hi ha instruments de fusta, metall i percussió barrejats. Els alumnes hauran d'identificar l'instrument que no forma part de la família de la resta d'instruments de la tira on es troba.

Títol	“Busca l’instrument intrús”.
Curs	1r cicle de primària (adaptable).
Objectiu	- Aprendre a discriminar les diferents famílies, qualitats i característiques dels instruments.
Material	- Anella. - Tires de cartolina.

- Què volem aconseguir?

Mitjançant aquest divertit joc, l'objectiu és que l'alumne aprengui a classificar les diferents famílies d'instruments i també diferenciar amb l'oïda, quin tipus de so escoltem. És una forma diferent d'educar l'oïda i de familiaritzar-nos amb les diferents tipologies i característiques dels instruments i descobrir les seves especificitats. Aquest exercici permet també definir perquè ens sentim més atrets per un instrument o altre, per un so o altre i també descobrir les possibilitats d'evocació de sensacions, sentiments, records, i emocions ja viscudes amb l'escolta d'una melodia.

- **Com juguem?**

Aquesta activitat es pot desenvolupar de diferents maneres. Aquí en presentaré dues:

1. Descobrir l'instrument intrús a través d'una audició per discriminar sons. (Si l'instrument que ha sonat és de fusta, metall o bé percussió).
2. Identificar l'instrument intrús per les seves característiques i després escoltar l'àudio per aprendre a justificar i identificar o discriminar l'instrument i la família a qui pertany.

Aquest material està plastificat i ens dóna la facilitat de marcar amb permanents de pissarra l'instrument intrús. D'aquesta manera serà més visual.

⇒ ELS GLOBUS BALLARINS.

Amb poc material, podem interpretar música. Aquesta vegada, amb globus i música dissenyem un divertit joc per interpretar altures, diferenciar sons aguts i greus.

El globus es converteix en una eina per assenyalar si la música és fluixa o forta, si és greu o aguda.

Títol	Els globus ballarins.
Curs	1r cicle de primària.
Objectiu	<ul style="list-style-type: none"> - Coneixer i interpretar l'altura del so. - Identificar el volum de la música.
Material	<ul style="list-style-type: none"> - Globus. - Música en directe o àudio.

- Què volem aconseguir?

Allò que pretenem és que els alumnes aconseguixin a discriminar diferents qualitats del so. Com per exemple la seva altura tonal o el seu volum.

En aquest joc, ho aconseguirem amb l'impuls a un globus. Els infants necessiten compenetrar l'oïda i la concentració mentre es diverteixen.

- Com juguem?

Consisteix a mantenir a copets el globus avall si considerem que la música que sentim és fluixa, mentre que donarem cops forts al globus perquè volin alt si considerem que el contrast del volum de la música és alt.

Per altra banda, podem aplicar aquest mateix joc per discriminar l'agut del greu. Repetirem els copets suaus davall del globus si considerem que la tonalitat de la peça musical escoltada és més bé greu, ja que el greu viu més a prop del terra. Mentre que si pensem que l'audició fa un canvi cap a l'agut, farem volar els globus ben alts per indicar aquesta tessitura.

⇒ ELS PAPERINS DE CARNAVAL

Quants de paperines podem col·locar dins un compàs?

Aprofitant la temàtica de carnaval, vaig dissenyar una activitat senzilla però també important. Els alumnes han d'esbrinar quantes paperines poden col·locar dins el pentagrama que defineix els compassos indicats, per aprendre quin temps o valor hi entra dins ells. És a dir, no és el mateix col·locar 4 negres que duren un temps cada una dins un compàs de 4x4, que col·locar una blanca que dura 2 temps i

dues negres (d'un temps cada una) que sumen en aquest cas, també un total de 4.

Títol	Quants de paperines podem col·locar dins un compàs?
Curs	1r cicle de primària i adaptable a 2n cicle.
Objectiu	- Entendre perquè els compassos dels pentagrames tenen una divisió. - Treballar i aprendre els compassos i quin valor representen en el tempo.
Material	- Fitxeta per emplenar.

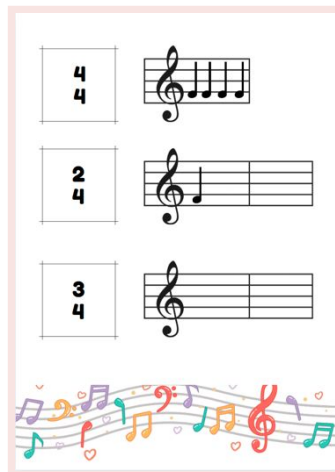
- Què volem aconseguir?

Tot i que aquesta activitat segueix una línia més tradicional, amb la introducció d'aquesta metodologia basada en el joc, aconseguirem que els alumnes entenguin un concepte a vegades més teòric i complex d'una manera més dinàmica i entretinguda.

- Com juguem?

Els alumnes hauran d'omplir els pentagrames, col·locant les paperines segons el compàs que la mestra indica, és a dir, si apareix un compàs 4x4, els alumnes col·locaran i aferraran 4 paperines a dins del compàs.

A més, la mestra pot afegir indicacions i assignar el nom de les notes a cada una de les paperines de tal manera que si dins un compàs hem de col·locar quatre temps, posicionaran damunt la línia adient, al mateix temps, la nota que ha indicat la mestra. Per exemple: Al compàs de 4x4, hi col·locarem un mi, un re, un sol i un do (és a dir, les paperines que simbolitzen aquestes notes, s'aferraran a la posició que aquestes notes tenen al pentagrama).

⇒ “DOBBLE” INSTRUMENTAL

Prepara els 👁️ i les 🖐️!

El “Dobble” és un increïble joc de taula de rapidesa mental i visual. L’objectiu és ser el més ràpid en trobar l’instrument que coincideix entre dues cartes.

Títol	Dubble Instrumental
Curs	2n cicle de primària.
Objectiu	- Reconèixer amb facilitat els instruments i aprendre a identificar de quina família són.
Material	- Joc de cartes Dubble Instrumental

- Què volem aconseguir?

He dissenyat un Dubble instrumental dirigit sobretot a alumnes de segon cicle de primària, ja que és un joc que necessita, agilitat mental i concentració.

El que es vol aconseguir és que a través d'aquest joc tan incitador, motivador, emocionant i divertit els alumnes puguin agafar seguretat a l'hora de conèixer tot el món instrumental de la música.

“ Practicar els noms dels instruments i reconèixer les seves característiques mai havia estat tan divertit! ”

- Com juguem?

Sols hi ha un símbol idèntic en comú entre cada targeta, els participants del joc hauran d'identificar-los el més ràpid possible. Un cop un participant ha identificat els dos instruments iguals entre cartes haurà d'explicar de quin instrument es tracta, quines característiques en destaquen, enumerar alguna part de l'instrument o algun funcionament si és el cas de conèixer-ho. També podrà explicar a la resta de companys si ha tingut cap mena d'experiència amb l'instrument. Des d'haver-lo sentit a una banda, pel carrer, a un concert, a un teatre, etc.

6. Conclusions.

La meua recerca per endinsar-me en el recorregut de l'educació musical, conèixer el seu origen i desenvolupament es fonamenta en voler descobrir quina realitat envolta l'ensenyament i aprenentatge de la música dins l'entorn escolar.

Realitzar una anàlisi de la trajectòria de l'educació musical, m'ha permès situar els seus orígens, conèixer els seus canvis i la seva evolució i m'ha ajudat a establir un punt de partida per poder situar la meua proposta d'intervenció.

Dins l'educació musical és necessari un enfocament didàctic centrat en una pedagogia que permeti interioritzar l'aprenentatge i pugui consolidar-se en forma de coneixements perdurables que són extrapolables a altres àmbits de la vida.

"La música afavoreix l'impuls de la vida interior i apel·la a les principals facultats humanes: la voluntat, la sensibilitat, l'amor, la intel·ligència i la imaginació creadora" (E.Willems).

Diferents estudis dedicats a la pedagogia musical evidencien que la música forma part dels currículums escolars oficials. Els seus continguts se centren en el desenvolupament de les capacitats de discriminació auditiva, d'audició comprensiva i de valoració crítica. També compten amb una part d'interpretació musical basada a reconèixer i explorar les possibilitats sonores de la veu, dels instruments musicals, estimulant la invenció d'instruments amb objectes de la vida quotidiana i la improvisació i la representació de diferents produccions musicals. Finalment, es desenvolupen les capacitats expressives i creatives amb el moviment i la dansa.

Per assolir aquestes capacitats, en el cas de la música, el currículum d'educació primària pretén consolidar l'adquisició de les competències bàsiques centrades en: competència en l'expressió musical (saber interpretar) competència creativa (crear música), competència perceptiva (percepció sensorial i emocional), i competència musicològica (conceptualitzar la terminologia de l'aprenentatge musical).

La pràctica educativa evidencia que la metodologia utilitzada per assolir els aprenentatges esmentats, no aconsegueix unificar i relacionar les habilitats amb les competències.

La meua proposta d'intervenció educativa basada en nous enfocaments didàctics per l'ensenyament de la música dins l'educació primària presenten un format que té com a finalitat enllaçar les capacitats i habilitats amb l'adquisició de les competències implícites de l'ensenyament-aprenentatge musical.

La intenció didàctica està centrada a fer que els infants puguin desenvolupar les seves habilitats i capacitats mitjançant la manipulació, el descobriment, l'aprenentatge per assaig i error, l'experimentació, la interacció, i el joc, amb una motivació que neix del descobriment de les eines i dels suports que aquests materials aporten.

El disseny dels materials permet, una adaptació tant a l'edat dels infants com al seu ritme d'aprenentatge i en el context socioeducatiu amb l'objectiu no només d'interioritzar els conceptes de forma transversal que enriqueixen tot el procés, perquè puguin gaudir d'un ensenyament musical basat en la introducció d'elements, que possibiliten un aprenentatge més actiu i interactiu.

Albert Einstein, comenta que l'estudi no havia de ser considerat una obligació, sinó una oportunitat per endinsar-te dins el fantàstic món de l'aprenentatge i del saber, en el cas de l'aprenentatge musical, descobrir les sensacions i viure la màgia que pot envoltar-te gaudint d'una peça musical, confirma el que deia Leonard Bernstein: "la música pot anomenar l'innombrable i comunicar allò que desconeixem".

Per aconseguir que els efectes, evolvents de la música, el seu art, la seva plasticitat, la seva harmonia, i les seves melodies, ens permetin, realment comunicar fins i tot, allò que desconeixem, cal una orquestra, com més variada millor, amb un director capaç d'harmonitzar tots els talents, totes les habilitats i totes les capacitats, on cada persona, única i irreplicable contribueix a trobar l'afinament necessari per interpretar de forma participativa, col·laborativa i consensuada, la melodia que han escollit i els representa.

El director és el mestre, l'orquestra; cada un dels seus alumnes
i la melodia; l'ensenyament i aprenentatge.

Unificarem el so dins l'aula,
ballarem la mateixa tonada
i cada persona escriurà,
en el seu pentagrama de vida,
la seva pròpia cançó.

7. Referencias bibliogràfiques.

- Bernabé, M. del M., & Cremades Andreu, Roberto . (2017). Sociedad del conocimiento, capital intelectual y educación musical en el siglo XXI. *Revista Electrónica Complutense de Investigación en Educación Musical*, 47-59. Recuperat de <https://revistas.ucm.es/index.php/RECI/article/view/53380/52005> [l'abril del 2020]
- Carbó, E. (1915). *A.B.C de la música*. Madrid-Barcelona, España: Compañía anónima de librería publicaciones y ediciones. [el maig de 2020]
- Delalande, F., Vidal, J., & Reibel, G. (s. f.). LA MÚSICA ES UN JUEGO DE NIÑOS. Recuperat de <https://s3.amazonaws.com/academia.edu/documents>
- Direcció General d'Educació Infantil i Primària. (2017). *Programar per competències a l'educació primària* (Servei de Comunicació i Publicacions ed., Vol. 1a edició). Recuperat de <http://ensenyament.gencat.cat/web/.content/home/departament/publicacions/colleccions/competencies-basiques/primaria/programar-educacio-primaria.pdf> [el maig de 2020]
- EL CUENTO MUSICAL COMO RECURSO EDUCATIVO Y SU APLICACIÓN EN DIFERENTES CONTEXTOS. (2012). *Temas para la educación, Nº18*, 1-8. Recuperat de <https://www.feandalucia.ccoo.es/docu/p5sd9003.pdf> [el maig de 2020]
- GOIB. (2020, 24 abril). Currículum de les Illes Balears. Recuperat de http://weib.caib.es/Normativa/Curriculum_IB/primaria_lomce/curriculum_educacio_artistica.pdf [el maig de 2020]
- Kindersley Ltd, D. (2017). *Música. La historia visual definitiva* (002 ed.). Londres, Gran Bretaña: Deleatur. [el maig de 2020]
- Reyes García, C. I., Perera Santana, Á., & Sosa Moreno, F. (2017). LA OBRA DE TONUCCI COMO RECURSO DIDÁCTICO EN LA FORMACIÓN INICIAL DE MAESTROS. *TENDENCIAS PEDAGÓGICAS, Nº29*. Recuperat de <https://repositorio.uam.es> [el maig de 2020]
- Valles del Pozo, M. J. (2009). La educación musical en la historia de Occidente: Apuntes para la reflexión. *Revista NEUMA*, 225. Recuperat de http://musica.atalca.cl/DOCS/neuma_vol_1/vol%20Nº2/Neuma_No2_15_articulo5.pdf [l'abril de 2020]

Vicente Nicolás, G. (2010). Las actividades de movimiento en el aula de música: una aproximación a través de los libros de texto. *Educatio Siglo XXI*, 28(1). Recuperat de <https://revistas.um.es> [el maig de 2020]

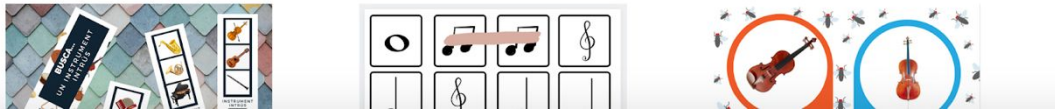

Música de Colores

Catálogo de materiales

Bienvenido al sitio oficial de "Música de Colores". Una mezcla de pasión por la música y talento han permitido ir en busca de este sueño. Aquí podrás obtener las novedades más recientes!

[Contacto](#)

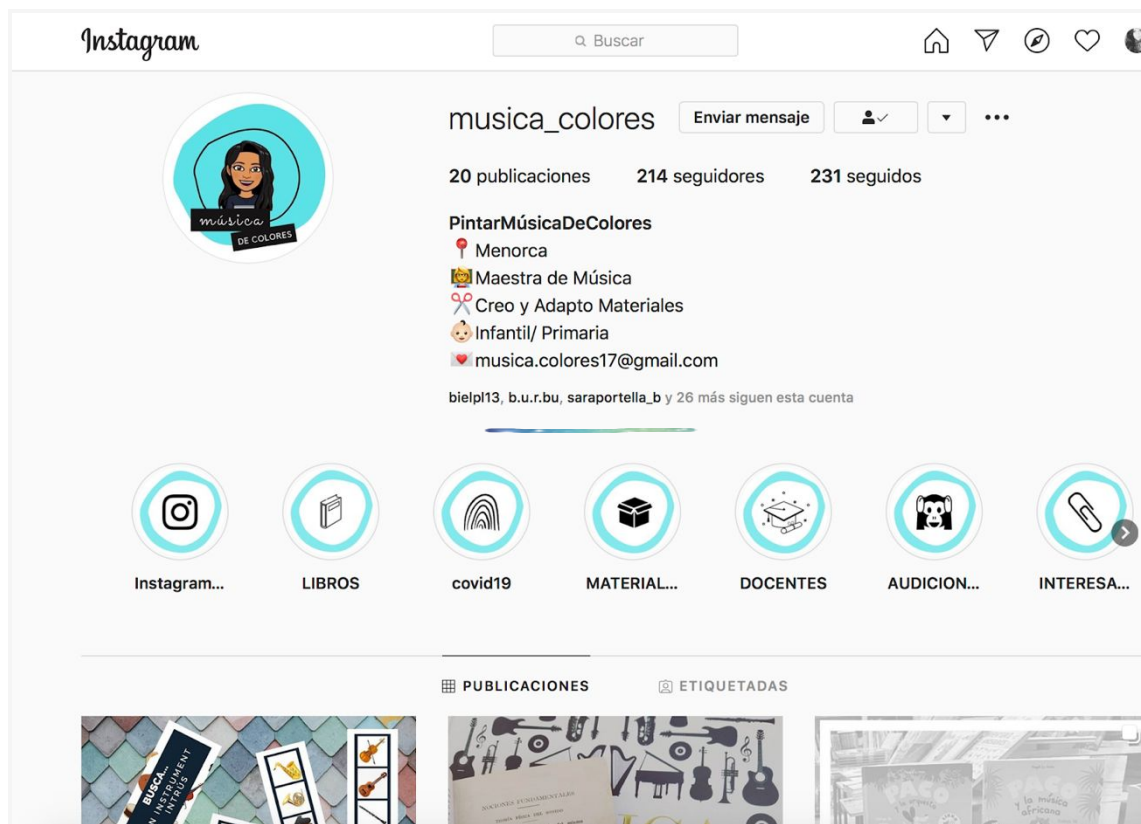

En el següent enllaç: <https://musicacolors17.wixsite.com/musicacolors> es poden trobar el catàleg dels materials descrits en el present treball.

Tots els materials tenen la particularitat que es poden descarregar directament de la pàgina web.

La finalitat de construir aquest espai virtual per recopilar material és compartir amb tota la comunitat educativa, especialment els docents, tots els recursos que considero són útils per l'ensenyament de la música, i la seva pràctica i introducció dins l'aula, m'ha confirmat que ajuden a un aprenentatge més motivador i significatiu als infants.

La meua passió per la música sempre em porta cap a la recerca d'opcions per millorar el procés d'ensenyança-aprenentatge que, no només és una assignatura dins un currículum escolar, és també una forma de veure i d'interpretar la vida.

https://www.instagram.com/musica_colores/?hl=es

Les noves tecnologies han obert una porta cap a nous processos d'aprenentatge, en el meu cas, el portal Instagram m'ha permès fer realitat el meu somni de compartir tots els materials que he creat i adaptat per l'ensenyament de la música dins l'educació infantil i Primària.

A la meva presentació dins el perfil d'Instagram consta la definició de mestre de música, amb relació a la meva formació al Conservatori de Música de Maó, que m'ha permès donar classes de música a l'escola municipal que depèn de l'Ajuntament des Migjorn Gran.

La creació d'aquest perfil d'Instagram també m'aporta nous aprenentatges i l'oportunitat de compartir idees i experiències amb altres mestres. Formar part del món educatiu significa, estar dins un aprenentatge continuu, no deixar mai de tenir curiositat i voler millorar. Les noves tecnologies permeten una immediatesa, una retroalimentació en temps real i donen la possibilitat d'arribar a qualsevol indret del món.